

Aan de Minister van Justitie
t.a.v. mr. P.J. van den Flier
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t 070 - 361 9723
f 070 - 361 9746
www.rechtspraak.nl

datum 6 april 2006
onderdeel Ontwikkeling
contactpersoon mr. A. Kuijer
doorkiesnummer 070 - 361 9706
e-mail a.kuijer@rvdr.drp.minjus.nl
kamernummer 3.11
ons kenmerk UIT 8505 / ONTW AK
onderwerp concept-amvb elektronische aangifte

Geachte heer Donner,

Bij brief gedateerd 27 januari 2006 informeerde u de Raad voor de rechtspraak (hierna: de Raad) over uw voornemen om te komen tot het Besluit elektronische aangifte. U stelde daarbij de Raad in de gelegenheid commentaar op het voorliggende ontwerpbesluit in te brengen. De Raad maakt bij deze graag gebruik van deze mogelijkheid.

Gehoord de gerechten heeft de Raad de eer u als volgt te berichten.

Het onderhavige advies bestaat uit een aantal inhoudelijke paragrafen en een bijlage. Direct aan bepaalde artikelen uit het ontwerpbesluit, de daarbij behorende Bijlage B en de Nota van Toelichting gerelateerde vragen en opmerkingen zijn in de bijlage opgenomen.

Zoals de Raad reeds eerder in zijn advies van 24 november 2003 ten aanzien van het onderliggende wetsontwerp heeft gesteld, waardeert de Raad de uitbreiding van mogelijkheden voor burgers om op eenvoudige wijze aangifte te kunnen doen van strafbare feiten in beginsel positief.

Naar het oordeel van de Raad zal de thans voorgelegde concept-amvb, indien deze ongewijzigd zou worden ingevoerd, echter zowel burgers als functionarissen in de strafrechtketen voor vele vragen en problemen stellen. Daardoor zou het in beginsel positief te waarderen instrument van de elektronische aangifte belangrijke negatieve neveneffecten kunnen krijgen. De Raad beveelt dan ook aan dat deze concept-amvb ingrijpend wordt gewijzigd.

De Raad meent dat de regelgeving betreffende de elektronische aangifte op een zodanig wijze moet worden ingericht dat het voor burgers en justitiefunctionarissen duidelijk is voor welke feiten wel en voor welke feiten geen elektronische aangifte kan worden gedaan. Dat voorkomt onnodige belasting van de strafrechtketen en irritatie en ongenoegen bij burgers.

datum 6 april 2006
kenmerk UIT 8505 / ONTW AK
pagina 2 van 6

De Raad constateert echter dat de in bijlage B gekozen formuleringen betreffende de feiten waarvan elektronisch aangifte kan worden gedaan onvoldoende precies en onderscheidend zijn, elkaar deels c.q. volledig overlappen en op onderdelen niet aanstonds begrijpelijke beperkingen stellen aan de mogelijkheid elektronisch aangifte te doen. Hierop wordt in de bijlage bij dit advies meer gedetailleerd ingegaan.

Minder gelukkig is naar het oordeel van de Raad ook dat dan weer voor negatieve, dan weer voor positieve formuleringen wordt gekozen, waardoor het risico van een onjuiste interpretatie en invulling van het elektronische aangifteformulier wordt vergroot. De Raad merkt hierbij op dat blijkens de eerder aan de Eerste Kamer gezonden memorie van toelichting bij het wetsvoorstel u het zelf ook minder gelukkig acht om tegelijkertijd met positieve en negatieve formuleringen te werken.

Voorts meent de Raad dat vele burgers begrijpelijkerwijze moeite zullen hebben met de juiste betekenis van juridische begrippen en de juiste juridische kwalificatie van feiten en gebeurtenissen. Bepaald niet elke burger zal bijvoorbeeld begrijpen wat wordt bedoeld met "*diefstal vanaf of uit een roerende zaak*". Nochtans is dat wat in het thans voorliggende ontwerp-amvb van hem gevraagd wordt. Het verdient de voorkeur indien zou worden gekozen voor omschrijvingen die zoveel mogelijk direct aansluiten bij het normale spraakgebruik en bij de beleving en het eigen waarnemings- en beoordelingsvermogen van de aangever. Bijvoorbeeld: diefstal uit een auto; diefstal van een (brom)fiets, motorfiets of auto, winkeldiefstal enz. Waarschijnlijk is het verstandig hierbij in aanvang te kiezen voor een beperkt aantal duidelijk en positief omschreven categorieën, en daarbij te accepteren dat voor gebeurtenissen die niet daaronder zijn te brengen vooralsnog op de klassieke wijze aangifte moet worden gedaan. Aldus worden ook zoveel mogelijk afgrenzingsproblemen voorkomen.

Tevens pleit de Raad ervoor dat in de amvb wordt voorgeschreven dat de aangever een korte feitelijke omschrijving dient te geven van het betreffende incident, alsook van eventuele bij hem bekende dader- en getuigeninformatie. Dit laatste maakt het voor de politie mogelijk om (evidente) gevallen waarin ten onrechte langs elektronische weg aangifte is gedaan of waarin actief politiehandelen is gewenst snel te onderkennen. In dergelijke gevallen kan de aangever dan bijvoorbeeld worden uitgenodigd om alsnog in persoon aangifte te komen doen respectievelijk kan het er naar worden geleid dat de aangifte actief in onderzoek wordt genomen.

Een aangifte kan voor personen die daarin in relatie tot een strafbaar feit worden genoemd vergaande juridische en maatschappelijke implicaties hebben. Ook tijdens de kamerbehandeling is reeds onderkend dat - in ieder geval in theorie - elektronische aangifte het risico in zich draagt dat de drempel voor het doen van valse aangiften wordt verlaagd. Dit in aanmerking nemende meent de Raad dat de onderhavige amvb onvoldoende gegevens verlangt van een aangever om hem achteraf te kunnen identificeren. De Raad beveelt aan in de amvb te bepalen dat bij de aangifte in ieder geval enige daarin nader te noemen persoonsgegevens moeten worden verstrekt. Te denken valt daarbij aan bijvoorbeeld een paspoort- of rijbewijsnummer, burgersnummer, sofi-nummer en dergelijke.

datum 6 april 2006
kenmerk UIT 8505 / ONTW AK
pagina 3 van 6

De Raad heeft voorts in de Nota van toelichting een nadere beschouwing gemist omtrent de procesrechtelijke gevolgen ingeval er elektronisch aangifte is gedaan, en (achteraf) blijkt dat deze is gedaan voor een feit dat niet genoemd is in Bijlage B. Ingevolge het nieuwe artikel 163, lid 3 Sv zal er dan geen sprake zijn van een aangifte in de zin van het Wetboek van Strafvordering. Feitelijk ligt er dan echter wel een schriftelijke mededeling van een -naar mag worden verondersteld- bij naam bekende persoon omtrent zijn wetenschap omtrent een bepaalde gebeurtenis. Deze laatste mededeling is echter niet zonder meer aan te merken als een getuigenverklaring als bedoeld in de artikelen 339 en 342 Sv, zij het dat betrokkene naar aanleiding van zijn aangifte natuurlijk wel door de politie, de officier van justitie of de rechter als getuige zou kunnen worden opgeroepen. Aannemelijk is echter evenzeer dat de (print van) een elektronische aangifte een schriftelijk bescheid is als bedoeld in artikel 339 Sv. Aldus zou een dergelijk formeel niet als elektronische aangifte te kwalificeren elektronisch bericht toch tot het bewijs kunnen meewerken (zij het dan onder de condities en beperkingen als genoemd in art. 344, lid 1, onder 5 (en evt. lid 3) Sv.

Ter concretisering van deze problematiek kan het navolgende voorbeeld dienen. Een verdachte bekent ter terechtzitting een bepaald strafbaar feit, in casu joy riding. In het dossier bevindt zich verder alleen (een print van) een elektronische aangifte die ziet op diefstal van de betreffende auto. Dit laatste feit is thans niet opgenomen op de in Bijlage B. genoemde lijst van feiten waarvoor elektronische aangifte kan worden gedaan. Aannemende dat de elektronische aangifte aldus niet als aangifte ex artikel 163 Sv kan worden aangemerkt zal dan de vraag rijzen of er wel of geen voldoende wettig bewijs voor veroordeling voorligt.

Mede gezien de verwachte vlucht die de elektronische aangifte zal gaan nemen meent de Raad dat het de voorkeur verdient indien de wetgever in de Nota van Toelichting alsnog nader op de hierboven geschetste problematiek van het bewijskarakter van een niet geheel conform de eisen gedane elektronische aangifte ingaat.

De Raad vertrouwt erop u met het bovenstaande naar behoren te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van het bovenstaande nog nadere vragen hebben, of nader overleg wensen, dan verzoek ik u om rechtstreeks contact op te nemen met mr. A. Kuijer, wetgevingsadviseur bij de Raad.

Hoogachtend,

D.J. van Dijk,
lid van de Raad

datum 6 april 2006
kenmerk UIT 8505 / ONTW AK
pagina 4 van 6

Bijlage 1: artikelsgewijze- en redactionele vragen en opmerkingen

Betreffende de tekst van het ontwerp-besluit (en de daarbij behorende Bijlage B):

Artikel 6:

- De Raad beveelt aan bij de aangifte om in ieder geval enige nadere identiteitsgegevens van de aangever te vragen, Te denken valt daarbij aan tot de persoon te herleiden gegevens als bijvoorbeeld een paspoort- of rijbewijsnummer, burgersnummer, sofi-nummer en dergelijke.
- De Raad stelt voor dat wordt voorgeschreven dat de aangever in de aangifte een korte feitelijke omschrijving geeft van het betreffende incident (dat is niet geheel hetzelfde als "een aanduiding van het feit waarvan aangifte wordt gedaan") en eventuele informatie omtrent de (mogelijke) dader en getuigen vermeldt.

Bijlage B:

Algemeen:

- De in bijlage B gehanteerde categorisering is merkwaardig en niet consistent, de laatste onder A. en C. genoemde categorieën omvatten bijvoorbeeld alle voorgaande; onder B kiest men voor een heel andere systematiek dan onder A en C.; dit komt de duidelijkheid niet ten goede.

Per categorie

A:

- "*diefstal uit een gebouw, niet zijnde een woning*". Onvoldoende duidelijk is dit ook de winkeldiefstal omvat. Naar de Raad uit de wetsgeschiedenis begrijpt is dit echter wel de bedoeling. Het is echter de vraag of burgers dit ook zo zullen begrijpen. Het is echter bepaald niet ondenkbaar dat de meeste burgers deze omschrijving veeleer zullen associëren met een insluiper die wat uit een bedrijfspand wegneemt dan met winkeldiefstal; Beter is het om expliciet "winkeldiefstal" als zodanig op te nemen
- "*diefstal vanaf of uit een roerende zaak*"; voor de meeste (potentiële) aangevers zal onvoldoende duidelijk zijn wat met deze omschrijving wordt bedoeld. Deze onduidelijkheid kan aangiftes tot gevolg hebben die achteraf gezien niet elektronisch gedaan hadden mogen worden, dan wel (potentiële) aangevers er van afhouden hun aangifte elektronisch in te dienen;
- "*diefstal van overige zaken*": deze categorie omvat alle drie de voorgaande en kan derhalve tot verwarring leiden. "*Motorvoertuig*" moet ingevolge de WVV 1994 "*motorrijtuig* zijn. Een bromfiets is bovendien ook een motorrijtuig zodat deze expliciet van het grotere containerbegrip motorvoertuigen (*lees*: motorrijtuigen) moet worden uitgesloten.

datum 6 april 2006
kenmerk UIT 8505 / ONTW AK
pagina 5 van 6

B.:

- Onduidelijk is waarom hier in tegenstelling tot A en C voor een negatieve formulering wordt gekozen; Een en ander is ook niet helder aangezien diefstal uit een woning, en *a fortiori* dus ook diefstal met braak etc. uit een woning, al onder A. is uitgesloten van elektronische aangifte. Beter lijkt het om hier aan te geven dat in de onder A. genoemde gevallen, ook indien de diefstal met braak etc. heeft plaatsgevonden, elektronisch aangifte is toegestaan.

C.:

- “*Vernieling motorvoertuig*”. “*Motorvoertuig*” moet ingevolge de WWV 1994 “*motorrijtuig*” zijn”; wat is de reden om elektronische aangifte van vernieling van niet-motorrijtuigen als fietsen uit te willen sluiten? Of is dit niet bedoeld?
- “*Beschadiging van een gebouw, niet zijnde een woning of bedrijfspand*” Gevreesd moet worden dat de burger niet voldoende zal begrijpen wat hier wordt bedoeld. Wat voor gebouwen stelt de regelgever zich hierbij eigenlijk concreet voor? Het is bovendien niet direct inzichtelijk waarom beschadiging van een winkelpand (ingooien ruit bijv.) überhaupt zou moeten worden uitgesloten van elektronische aangifte. Vernieling van een gebouw (of getimmerte) valt overigens veelal niet onder artikel 350 maar onder artikel 170/171 Sr. Dus als men beoogt alleen voor zuivere artikel 350-gevallen elektronische aangifte mogelijk te maken is de omschrijving onvoldoende precies.
- “*Vernieling vanabri*”. Deze omschrijving roept de nodige vragen op omtrent de reden waarom deze (apart) is opgenomen. Aannemelijk is dat vernieling van eenabri als vernieling/beschadiging van een gebouw etc. moet worden beschouwd. Bovendien valt dit ook onder art. 170/171 Sr en tevens onder de categorie “overige vernielingen”.
- “*Overige vernielingen*”. De eerste drie onder C. genoemde categorieën vallen allemaal ook onder deze laatste categorie; dit leidt ertoe dat naar mag worden aangenomen burgers zullen menen dat ook ten aanzien van de in het Wetboek van Strafrecht afzonderlijk strafbaar gestelde specifieke vernielingsvormen (spoorwegen, luchtvaartuigen, computerwerken, verkeerswerken etc.) elektronische aangifte mogelijk is. Het is de Raad echter niet duidelijk of de regelgever ook voor deze feiten elektronische aangifte mogelijk heeft willen maken.

Betwijfeld mag ook worden of de burger reeds bij aangifte zal (kunnen) weten of de betreffende vernieling uit baldadigheid of vandalisme heeft plaatsgevonden; de vraag rijst ook waarom dit relevant wordt geacht. Evenzeer is niet duidelijk waarom graffiti, immers te duiden als een vorm van vernieling is uitgesloten van de elektronische aangifte.

datum 6 april 2006
kenmerk UIT 8505 / ONTW AK
pagina 6 van 6

Ten aanzien van de vernielingsdelicten lijkt te gelden dat het beter is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij hetgeen de aangever zelf kan waarnemen en beoordelen, en dus aan te sluiten bij het vernielde object. In dit licht bezien geeft de Raad in overweging om te bezien of niet vernieling van eigenlijk alle objecten open kan worden gesteld voor elektronische aangifte; Eventueel kan daarbij een duidelijk kenbare uitzondering worden gemaakt voor objecten waarvan de vernieling met specifieke strafbepalingen is omschreven (bijv. spoorwegen, luchtvaartuigen, computersystemen, verkeerswerken etc) expliciet (geheel of gedeeltelijk) van de elektronische aangifte worden uitgesloten.

Betreffende de tekst van de ontwerp-Nota van toelichting

- Indien een burger elektronische aangifte doet, maar het feit achteraf gezien niet behoort tot de feiten genoemd in bijlage B, zal in de regel alsnog schriftelijke aangifte in persoon zal moeten volgen. Dit punt zal bij politie, officieren van justitie en parketsecretarissen bijzondere aandacht behoeven. Het is dan ook aan te bevelen hieraan in de toelichting nadere aandacht te besteden.

///